
ΣΥΝΘΕΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ (Σ.Χ.Π.)

(Structured Products – SPs)

Συχνές Ερωτήσεις

Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε.

Σημαντική Παρατήρηση

Το Χρηματιστήριο Αθηνών (ΧΑ) καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να διασφαλίσει ότι οι πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν κείμενο είναι ακριβείς κατά την ημερομηνία της δημοσίευσης του και σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστά το ισχύον Κανονιστικό Πλαίσιο (Κανονισμός ΧΑ, Αποφάσεις ΔΣ ΧΑ, Αποφάσεις ΔΣ ΕΚ κτλ) το οποίο σε κάθε περίπτωση υπερισχύει. Το παρόν κείμενο μπορεί να αλλάξει χωρίς προειδοποίηση. Το ΧΑ δεν έχει καμιά ευθύνη για άμεσες ή έμμεσες συνέπειες από πιθανά λάθη του παρόντος κειμένου.

Το παρόν κείμενο είναι πιο ενημερωμένο σε σχέση με παλαιότερες εκδόσεις που περιέχουν αντίστοιχη πληροφορία.

1. Σύνθετα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα - Συχνές Ερωτήσεις

1.1 Τι είναι τα ΣΧΠ;

Τα Σύνθετα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα (Σ.Χ.Π.) είναι κινητές αξίες οι οποίες αντικατοπτρίζουν και υλοποιούν μια προκαθορισμένη επενδυτική στρατηγική με συγκεκριμένους όρους απόδοσης – κινδύνου. Ως υποκείμενους τίτλους έχουν ποικίλα χρηματοοικονομικά προϊόντα και στόχος τους είναι να ικανοποιήσουν συγκεκριμένες επενδυτικές ανάγκες οι οποίες δεν καλύπτονται από τα υπάρχοντα τυποποιημένα προϊόντα της αγοράς. Οι δύο βασικές κατηγορίες στις οποίες διακρίνονται είναι τα επενδυτικά προϊόντα και τα προϊόντα μόχλευσης. Εισάγονται προς διαπραγμάτευση στο χρηματιστήριο και αγοράζονται και πωλούνται κατά τη διάρκεια των επίσημων ωρών διαπραγμάτευσης του χρηματιστηρίου, μέσω των Μελών του, όπως ακριβώς οι μετοχές.

1.2 Πώς μπορώ να αγοράσω ή να πουλήσω ΣΧΠ;

Οι επενδυτές μπορούν να αγοράσουν ή να πουλήσουν ΣΧΠ μέσω κάποιου μέλους του Χ.Α. όπως ακριβώς συμβαίνει και με τις μετοχές.

1.3 Ποια ΣΧΠ γίνονται δεκτά προς εισαγωγή στο ΧΑ;

Τα ΣΧΠ που γίνονται δεκτά προς εισαγωγή στο ΧΑ είναι τα εξής:

- **Καλυμμένος τίτλος επιλογής (Covered warrant)**, ο οποίος:
 1. παρέχει στον κάτοχό του το δικαίωμα να αγοράσει ή να πουλήσει, μέχρι την ημερομηνία λήξης, συγκεκριμένη ποσότητα του υποκείμενου τίτλου σε προκαθορισμένη τιμή ή
 2. παρέχει στον κάτοχό του το δικαίωμα, στην περίπτωση χρηματικού διακανονισμού, να λάβει χρηματικό ποσό καθοριζόμενο από τη διαφορά μεταξύ της τιμής άσκησης και της τιμής εκκαθάρισης του υποκείμενου τίτλου
 3. μπορεί να προβλέπει τη μεταβολή των όρων του όταν η τιμή του υποκείμενου τίτλου εξισωθεί με μία προκαθορισμένη τιμή
- **Πιστοποιητικό (Certificate)**, του οποίου η τιμή βασίζεται σε υποκείμενο τίτλο και δεν εντάσσεται στην προηγούμενη κατηγορία.

1.4 Σε ποιες κατηγορίες διακρίνονται τα ΣΧΠ βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους;

Αναλόγως των χαρακτηριστικών τους τα προαναφερθέντα ΣΧΠ ανήκουν σε δύο γενικές ομάδες κινητών αξιών:

- **ΣΧΠ Μόχλευσης**, τα οποία είναι εκείνα με μεγάλη ευαισθησία τιμής σε σχέση με την τιμή του υποκείμενου τίτλου καθώς και τα ΣΧΠ των οποίων η λήξη συνδέεται με την πλήρωση ειδικών συνθηκών. Τα ΣΧΠ Μόχλευσης περιλαμβάνουν ενδεικτικά τους εξής τίτλους:
 1. Απλοί Καλυμμένοι Τίτλοι Επιλογής, οι οποίοι αποτελούνται από ένα δικαίωμα αγοράς (call) ή πώλησης (put).

2. Καλυμμένοι Τίτλοι Επιλογής με συνθήκες Knock-Out¹ ή Knock-In², οι οποίοι αποτελούνται από ένα δικαίωμα αγοράς (call) ή πώλησης (put) που παύει να υφίσταται ή ενεργοποιείται όταν η τιμή του υποκείμενου τίτλου εξισωθεί με προκαθορισμένη τιμή.
 3. Καλυμμένοι Τίτλοι Επιλογής, οι οποίοι αποτελούνται από συνδυασμό απλών ή μη δικαιωμάτων αγοράς ή πώλησης. (Εξωτικοί)
 4. Πιστοποιητικά που παρακολουθούν την απόδοση ενός υποκείμενου τίτλου και παρέχουν σημαντικά μεγαλύτερη ευαισθησία τιμής σε σχέση με τη μεταβολή τιμής του υποκείμενου τίτλου.
- **Επενδυτικά ΣΧΠ**, τα οποία περιλαμβάνουν ενδεικτικά τους εξής τίτλους:
 1. Πιστοποιητικά που παρέχουν ολική ή μερική εγγύηση του αρχικά επενδυμένου κεφαλαίου (capital protected).
 2. Πιστοποιητικά που παρακολουθούν την απόδοση ενός υποκείμενου τίτλου χωρίς μόχλευση είτε ανάλογα είτε αντιστρόφως ανάλογα (trackers-reverse trackers).
 3. Πιστοποιητικά που παρέχουν το δικαίωμα αγοράς του υποκείμενου τίτλου με προεξόφληση ενώ θέτουν άνω όριο στα πιθανά κέρδη (discount certificates).
 4. Πιστοποιητικά που παρέχουν απόδοση υπό μορφή τοκομεριδίου ενώ παρέχουν στον εκδότη το δικαίωμα επιστροφής του υποκείμενου τίτλου στον επενδυτή (reverse convertibles).
 5. Πιστοποιητικά που παρέχουν αυξημένη απόδοση υπό την προϋπόθεση ότι η τιμή του υποκείμενου τίτλου δεν μεταβάλλεται σημαντικά (bonus certificates).

1.5 Ποια χρηματοπιστωτικά μέσα μπορούν να αποτελέσουν υποκείμενη αξία των προς εισαγωγή ΣΧΠ;

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία μπορούν να αποτελέσουν υποκείμενη αξία ΣΧΠ είναι τα εξής:

- Μετοχές ή ομόλογα
- Χρεόγραφα κεντρικών κυβερνήσεων ή διεθνών οργανισμών
- Επιτόκια κεντρικών τραπεζών ή άλλα επιτόκια που χρησιμοποιούνται ευρέως στις κεφαλαιαγορές
- Μετατρέψιμα νομίσματα
- Αγαθά ή εμπορεύματα
- Δείκτες
- Μεγέθη σχετιζόμενα με κλιματικές μεταβλητές, ναύλους, άδειες εκπομπής ρύπων, ή ποσοστά πληθωρισμού ή άλλες επίσημες οικονομικές στατιστικές

¹ Εάν η τρέχουσα τιμή του υποκείμενου τίτλου ενός προϊόντος ξεπεράσει το επίπεδο knock-out, τότε η προκαθορισμένη συνθήκη η οποία ισχύει για το προϊόν κατά την στιγμή της έκδοσής του, βάσει της οποίας το προϊόν προσφέρει πρόσφατη απόδοση σε σχέση με την αντίστοιχη του υποκείμενου τίτλου, ακυρώνεται, το προϊόν λήγει νωρίτερα από την προκαθορισμένη ημερομηνία και η αξία του μηδενίζεται.

² Η προκαθορισμένη συνθήκη η οποία ισχύει για το προϊόν κατά την στιγμή της έκδοσής του, βάσει της οποίας το προϊόν προσφέρει πρόσφατη απόδοση σε σχέση με την αντίστοιχη του υποκείμενου τίτλου, ενεργοποιείται μόνο εάν η τρέχουσα τιμή του υποκείμενου τίτλου του ξεπεράσει το επίπεδο knock-in.

- Παράγωγα προϊόντα στα προαναφερθέντα χρηματοπιστωτικά μέσα.

1.6 Ποια είναι τα πλεονεκτήματα των ΣΧΠ;

Όπως όλοι οι χρηματιστηριακά διαπραγματεύσιμοι τίτλοι έτσι και τα ΣΧΠ παρουσιάζουν πλεονεκτήματα όπως:

- Ευελιξία
- Διαφοροποίηση
- Ρευστότητα
- Διαφάνεια
- Ασφάλεια

Επιπρόσθετα παρουσιάζουν τα εξής πλεονεκτήματα λόγω της ιδιαίτερης φύσης τους:

- Δυνατότητα μόχλευσης
- Περιορισμένος κίνδυνος σε σύγκριση με την επένδυση απευθείας στον υποκείμενο τίτλο.

1.7 Σε τί μοιάζουν και σε τί διαφέρουν οι Καλυμμένοι Τίτλοι Επιλογής (Covered Warrants) από τα Options;

Τα warrants παρουσιάζουν ομοιότητες με τα options, καθώς και τα δύο:

- έχουν ως υποκείμενους τίτλους μετοχές, ομόλογα ή δείκτες
- έχουν ημερομηνία λήξης
- έχουν τιμή άσκησης (strike price)
- διαπραγματεύονται στο χρηματιστήριο

Παράλληλα παρουσιάζουν διαφορές στα εξής σημεία:

- Νομική μορφή. Τα warrants είναι χρηματοοικονομικά προϊόντα τα οποία εκδίδονται από επενδυτικούς οίκους και διαπραγματεύονται στην αγορά μετοχών ενώ τα options είναι συμβόλαια τα οποία διαπραγματεύονται στην αγορά παραγώγων.
- Χρονική διάρκεια. Τα warrants έχουν μακροχρόνια διάρκεια (έτη) ενώ τα options βραχυχρόνια αντίστοιχα διάρκεια ζωής (μήνες).
- Προσβασιμότητα. Τα warrants μπορούν να αγοραστούν ή να πωληθούν μέσω του κωδικού διαπραγμάτευσης που χρησιμοποιείται για την αγορά και πώληση μετοχών ενώ τα options αγοράζονται και πωλούνται μέσω ειδικού κωδικού διαπραγμάτευσης ο οποίος απαιτείται να ανοιχτεί στην αγορά παραγώγων.
- Τυποποίηση. Τα options είναι τυποποιημένα προϊόντα με συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης και τιμή άσκησης για τον ίδιο υποκείμενο τίτλο ενώ τα warrants αποτελούν προϊόντα των οποίων τα παραπάνω χαρακτηριστικά ποικίλουν ανάλογα με τον εκδότη αυτών.
- Ποικιλία υποκείμενων τίτλων. Τα warrants βασίζονται σε μεγάλη ποικιλία υποκείμενων τίτλων ενώ τα options έχουν συνήθως ως υποκείμενους τίτλους μετοχές, δείκτες, αγαθά και επιτόκια.
- Μέγεθος έκδοσης. Ο αριθμός συμβολαίων σε options τα οποία δύνανται να εκδοθούν και αναφέρονται στον ίδιο υποκείμενο τίτλο είναι απεριόριστος ενώ

ο αριθμός των warrants που εκδίδονται και έχουν συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης και τιμή άσκησης είναι περιορισμένος και αποφασίζεται από τον εκδότη.

1.8 Σε τι διαφέρουν τα Πιστοποιητικά (Certificates) από τα ETFs;

Τα certificates παρουσιάζουν τις εξής ομοιότητες με τα ETFs:

- διαπραγματεύονται όπως ακριβώς οι μετοχές και
- ειδικά μια συγκεκριμένη ομάδα certificates έχει τον ίδιο επενδυτικό σκοπό ο οποίος είναι η πιστή αναπαραγωγή της απόδοσης του υποκείμενου δείκτη.

Από την άλλη πλευρά παρουσιάζουν διαφορές οι οποίες αφορούν στα εξής σημεία:

- Νομική μορφή. Τα ETFs είναι αμοιβαία κεφάλαια ενώ τα certificates αποτελούν χρηματοοικονομικά προϊόντα.
- Λήξη. Τα ETFs έχουν απεριόριστη διάρκεια ζωής σε αντίθεση με τα certificates τα οποία έχουν συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης.
- Διανομή μερίσματος. Τα ETFs μπορούν να διανέμουν μέρισμα ενώ δεν ισχύει το ίδιο και με τα certificates.
- Ποικιλία υποκείμενων τίτλων. Τα certificates βασίζονται σε ποικιλία υποκείμενων τίτλων ενώ τα ETFs ως υποκείμενους τίτλους έχουν δείκτες.

1.9 Ποια είναι η ελάχιστη μονάδα διαπραγμάτευσης για τα ΣΧΠ;

Η ελάχιστη ποσότητα την οποία μπορεί να αγοράσει ή να πωλήσει ένας επενδυτής είναι το ένα τεμάχιο.

1.10 Πώς επιλέγει ένας επενδυτής ανάμεσα στα διάφορα ΣΧΠ;

Τα κριτήρια βάσει των οποίων ένας επενδυτής επιλέγει ανάμεσα στα ποικίλα ΣΧΠ είναι:

- το επενδυτικό του προφίλ
- το επίπεδο κινδύνου το οποίο δύναται να αναλάβει καθώς και
- οι αντιλήψεις του σχετικά με τις τάσεις της αγοράς

Με βάση τα παραπάνω, οι επενδυτές οι οποίοι δεν έχουν τόσο ξεκάθαρη άποψη σχετικά με τις τάσεις της αγοράς και δεν επιθυμούν να αναλάβουν μεγάλο ρίσκο θα στραφούν στα επενδυτικά προϊόντα.

Αντίθετα, σε επενδυτές με αντίθετα χαρακτηριστικά με τα προαναφερθέντα θα ταίριαζαν τα προϊόντα μόχλευσης.

1.11 Μπορούν τα ΣΧΠ να πωληθούν ανοιχτά;

Όχι, οι ανοικτές πωλήσεις δεν ισχύουν για τα ΣΧΠ.

1.12 Είναι υποχρεωτική η παρουσία Ειδικού Διαπραγματευτή;

Η ειδική διαπραγμάτευση είναι υποχρεωτική.

1.13 Σε ποια κατηγορία διαπραγματεύονται τα ΣΧΠ;

Τα ΣΧΠ διαπραγματεύονται σε νέα κατηγορία διαπραγμάτευσης υπό την ομώνυμη ονομασία **Σύνθετα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα**.

1.14 Ποιο είναι το μοντέλο διαπραγμάτευσης των ΣΧΠ;

Το μοντέλο διαπραγμάτευσης που ακολουθείται για τα ΣΧΠ είναι σχεδόν όμοιο με αυτό της κατηγορίας Μεγάλης Κεφαλαιοποίησης.

1.15 Ποιος είναι ο κύκλος διακανονισμού και εκκαθάρισης των ΣΧΠ;

T+3.

Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε.

Λεωφόρος Αθηνών 110, 104 42 Αθήνα

www.athex.gr
